

BLINDSUNDIN SALMEN RUOPPAUS VUONNA 1964

Blindsundin salmi Kirkkonummen kunnassa joka kulkee Medvastön saaren ja mantereen välillä ja joka etelässä yhdistää Morsfjärdenin selän laajempiin merialueisiin oli kulukelpoinen väylä joka Morsfjärdenin asukkaat käyttivät viimeisiin päiviin saakka ennen evakuoitua syksyllä 1944. Tätä kautta kuljettiin siihen aikaan kesäkuukausina myös hyörylaivaan joka liikennöi Helsinkiin.

Salmi oli kuitenkin yhdentoista vuoden neuvostoliiton vuokraajan aikana kasvanut umpeen niin että vuokraajan päätettyä vuonna 1956 siinä ainoastaan suurella vaivalla, osittain soutamalla tai työntämällä, pystyi liikkumaan. Oli mahdottoisuus edes ajatella moottorin käyttämistä.

Ajatus salmen ruoppaamisesta heräsi hitaasti. Hän joka ensimmäiseksi herätti tämän ajatuksen oli rakennusmestari Edvin Björklund joka asui Bervikenessä. Hän onnistui muiden ohella myös herättämään Arthur Åberg Ådbäckin tilalta, Julius Stjernberg Medvastöstä ja allekirjoittanut ajatukselle salmen ruoppauksesta.

Tämä johti vähitellen siihen että kutsuimme kaikki Morsfjärdenin palstatila-, maa- ja vesiomistajat kokoukseen joka pidettiin Runhällassa Långviikenissä kesäkuun 14 päivänä 1959. Kolmisenkymmentä henkilöä olivat totelleet kuuliaisesti kutsun.

Kokouksessa käsiteltiin rakennusmestari Edvin Björklundin laatima alustava suunnitelma sekä kanavan suunnasta että sen vesisyvyydestä. Sovittiin suunnasta ja päätettiin yksimielisesti että kanavan vesisyvyys tulisi olla vähintään 1,5 metriä. Taloudellinen puoli keskusteltiin myös erittäin seikkaperäisesti ja jopa kaksikymmentäkahdeksan henkilöä olivat erittäin myötämielisiä tälle ruoppausprojektille sekä olivat valmiit osallistumaan kustannuksiin. Päätettiin että kutsutaan uusi kokous koolle kun luvat, tarjoukset ja kustannuslaskelmat ovat valmiit.

Asioita hoitamaan ja työtö valvomaan valittiin Edvin Björklund, Julius Stjernberg ja Arthur Åberg.

Hankittiin juristi ja sovittiin hänen kanssa että hän hoitaa tarvittavien lupien hankkiminen viranomaisilta ja anomus jätettiin vähitellen Uudenmaan läänin Lääninhallitukselle.

Anomusprosessi eteni hitaasti mutta keväällä 1962 meillä oli huhtikuun 26 päivänä 1962 päivätty vesistötoimikunnan myöntämä lupa jonka mukaan Blindsundin salmi saadaan ruopata väyläksi jonka syvyys keskivedellä on 1,4 - 1,5 metriä ja leveys 8 - 11 metriä.

Anomusprosessin aikana hankittiin useampi alustava tarjous ja selvitetiin mahdollisuudet saada avustusta jostain taholta tähän projektiin kun kaikki Morsfjärdenin palstatila- ja maanomistajat jo ennestään olivat hyvin tiukoilla nk. "Porkkalalainojensa" lyhennyksillä valtiolle. Mutta valitettavasti ei saatu minkäänlaisia valtion avustuksia.

Mutta tahto saada salmi ruopatuksi kulkukelpoiseksi väyläksi oli suuri vaikkakin ei voitu saada valtion avustusta. Kokouksessa joulukuussa 1959 päätettiin lopullisesti kuinka kustannukset jaetaan sekä että kerätään ennakkomaksu jolla yhteisesti peitetään anomus- ja suunnittelukustannukset.

Kun vesistötoimikunnan lupa oli saatu tuli uutta vauhtia projektiin, mutta se kesti aina kevääseen 1964 ennen kuin meilla oli vertailukelpoisia tarjouksia. Kallein päätyi 40.000 markkaan, kun taas se urakkatarjous joka johti tilaukseen päätyi 15.000 markkaan, joka summa tänään vastaisi noin 210.000 markkaa tai 35.000 euroa.

Toukokuun 18 päivänä 1964 kokoontui kaksikymmentäkaksi Morsfjärdenin maa- ja vesiomistajaa kokoukseen Långvikenin VPK:n tiloihin Långvikenissä jossa lopullisesti päätettäisiin ruoppauksesta. Kokouksessa päätettiin että liike Urpo Salminen Helsingistä sai työn ja että se voidaan aloittaa niin nopeasti kun se hänestä on mahdollista. Kokouksessa todettiin kun laskettiin yhteen osuudet jotka läsnäolijat sitoutui maksamaan niin oli kerätty yhteen 12.150 markkaa.

Urakoitsijan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen, jotka muun muassa koski kolmen miehen majoitusta, joka ratkesi siten että miehet saivat mahdollisuuden asua rakennusmestari Edvin Björklundin eräässä talossa, ruoppaustyöt voitiin aloittaa.

Ruoppaaja pieni dieselmoottorikäyttöinen imuruoppaaja saapui maanteitse eräänä kesäkuuniltana 1964 veljeksien Hiltusen Stenstrandin rantaan jossa se laskettiin veteen. Sieltä minä sen sitten hinasin kalastajaveneelläni Morsfjärdenin yli Ådbäckin tilan rantaan, josta oli tarkoitus aloittaa ruoppaustyöt.

Urakoitsijan enimmäisiin töihin oli asentaa putkia joita pitkin ruoppausliete pumpattiin pois. Nämä putket siirrettiin sitten useampaan kertaan sen mukaan kuin ruoppaaja eteni salmessa. Tällä tavalla voitiin levittää liete suurelle alueelle tulevan kanavan sivuille.

Osoittautui kuitenkin aika nopeasti että työ oli vaativampi ja se eteni huomattavasti hitaammin kuin oli laskettu, johtuen siitä että pohjaliete suurelta osin koostui kaislikkojuurista ja että usein myös tuli vastaan puupaaluja syvällä pohjalieteessä.

Syyskuussa pidettiin vielä yksi kokous Långvikenin VPK:n tiloissa jossa käytiin läpi sekä ruoppauksen sen hetkinen tila että miten loput rahoitettaisiin. Päätettiin vielä kerran yrittää saada valtion apua lähettämällä anomuksen tällä kerralla Porkkalantoimikunnalle viittaten anomuksessa siihen että Saaristotoimikunta oli puoltanut sekä salmen ruoppausta että valtion avustuksen myöntämistä asianomaisille. Valitettavasti vastaus tälläkin kertaa oli kielteinen.

Tämä johti siihen että kun ruoppauksen loppusumma piti maksaa urakoitsijalla, niin jouduttiin rahoittamaan maksun ottamalla vekselilainan Helsingin Osakepankissa Kirkkonummella.

Ruoppaustyö joka oli laskettu kestävän kaksi kuukautta saatiin loppuun suoritetuksi vasta lokakuun lopussa 1964. Noin 700 metrin pitkä väylä seurasi suurin piirtein suunniteltua suuntaa, sekä sen leveys että syvyys olivat myönnetyn luvan mukaiset.

Kun vuosi oli kulunut siitä kun Blindsundin salmi taas oli kulkukelponen väylä, niin ottamamme vekselilaina oli edelleen maksamatta. Joten vielä viimeisen kerran kutsuttiin kaikki osaanottajat koolle kokoukseen, joka pidettiin lokakuun 17 päivänä 1965 Långvikenin VPK:n tiloissa. Kokouksessa yrittimme ehdottaa että kaikki osaanottajat maksaisivat vapaaehtoisen 10% suuruisen lisämaksun, jotta voitaisiin maksaa pankkilainen. Tulos oli kuitenkin laiha, ainoastaan yksi kolmasosa maksoivat tämän lisäosuuden, joten puuttuva summa jaettiin sitten loppujen lopuksi meidän aloitteentekijöiden kesken ja pankkilaina voitiin maksaa.

Tänään voidaan kai todeta että jos Blindsundin salmi ei olisi ruopattu vuonna 1964 vapaaehtoisin varoin, niin Morsfjärden todennäköisesti suurilta osin olisi umpeenkasvannut selkä jossa olisi huono vedenvaihtuvuus ja me jotka asumme sen varrella emme saisi nauttia siitä eikä kulkea veneellä salmen kautta laajemmille merialueille.

Kirkkonummi maaliskuun 23 pv:nä 2003

Georg Forsén
vuosikerta 1930

Juni 1964
J.